
Onvoldoende legitimatie behandeling pensioenrechten gepensioneerden

Door middel van het opstellen van een consultatie met betrekking tot het wetsontwerp Wet Toekomst Pensioenen heeft de regering om reacties gevraagd op het Wetsontwerp en de bijbehorende Memorie van Toelichting.

Een concrete reactie wordt buitengewoon lastig gemaakt omdat het wetsontwerp het karakter van een gatenkaas heeft: op een tiental plaatsen wordt aangegeven dat nadere invulling van de wetstekst zal worden gegeven door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur. Daardoor ontbreekt een fors deel van de wets- dan wel regelingsteksten en kan een goed oordeel over de wetstekst eigenlijk niet gegeven worden.

Echter, op één punt zijn de wetstekst en de MvT wel helder: de invloed van degenen aan wie een groot deel van de betrokken pensioenrechten toekomen is ver onder de maat.

Dat is in de huidige pensioenwet al zo. Terwijl de waarde van de pensioenrechten van gepensioneerden, zelfs bij de thans voorschreven kunstmatig lage rekenrente, binnen de vier grootste pensioenfondsen van Nederland al meer dan een derde van het totaal bedraagt, is de invloed van gepensioneerden op het beleid van pensioenfondsen tot het politiek haalbare minimum teruggebracht:

- ⑩ In het bestuur van een pensioenfonds mogen de gepensioneerden maximaal 25% van de (vertegenwoordigende) bestuurders voordragen, met uitzondering van een fonds met een onafhankelijk bestuur, waarin de gepensioneerden helemaal niet vertegenwoordigd zijn.
Dezelfde beperking geldt voor een belanghebbendenorgaan.
- ⑩ De pensioenregeling wordt door sociale partners bepaald.
Datzelfde staat nu te gebeuren met betrekking tot het al dan niet “invaren” van opgebouwde rechten en de behandeling van de geconverteerde aanspraken na de conversie.

Wat dat laatste punt betreft: in hun arbeidsvoorwaardenoverleg zijn niet zelden de (indexatie-)rechten van gepensioneerden betrokken, hetgeen in diverse gevallen heeft geleid tot een forse ingreep op de aan gepensioneerden gedane toezeggingen en garanties ten gunste van de arbeidsvoorwaarden van de actieve deelnemers.

De pensioenaanspraken van de gepensioneerden zijn zo een speelbal van instanties met wie zij geen relatie hebben (sociale partners) of waarin zij geen wezenlijke stem hebben (pensioenfondsbesturen en belanghebbendenorganen). Dat er nog organen zijn die advies mogen geven (verantwoordingsorganen) of gehoord mogen worden (verenigingen van gepensioneerden) doet daar niets aan af.

Het wetsontwerp maakt die ontoereikende invloed van de gepensioneerden op wat er met hun pensioenaanspraken gebeurt nog schrijnender, omdat sociale partners en fondsbestuur een grotere invloed gaan krijgen op hun pensioen: zij bepalen of hun pensioenrechten geconverteerd gaan worden, hoe het collectieve vermogen bij de transitie verdeeld gaat worden en hoeveel rendement aan de gepensioneerden toebedeeld gaat worden.

De conclusie kan niet anders zijn dan dat er onvoldoende legitimatie is van de besluiten rond de transitie en de verdere werking van “het nieuwe contract”. Dan gaat het niet zozeer over de strikt juridische legitimatie, waarover al veel discussie bestaat, maar vooral over de maatschappelijke legitimatie.

Het begin van een oplossing is eenvoudig: schrap de beperking van de vertegenwoordiging van de gepensioneerden in artikel 100 lid 1 en 2.